

© LUC VAN DUJCK

TOEKOMST VAN ALTERNATIEVE VOEDERGEWASSEN

De melkquotering wordt opgeheven, het nieuwe GLB confronteert bedrijven met vergroeningseisen en we staan voor de discussie over een nieuw MAP. Zijn deze nieuwe ontwikkelingen positief of negatief voor de toekomst van (alternatieve) voedergewassen? – *Roel Vaes, landbouwconsulent Boerenbond*

Er staan de melkveehouderij, maar ook de andere landbouwsectoren, de komende jaren grote veranderingen te wachten. In Nederland is er reeds een nieuw MAP en bijhorende derogatie. Hierdoor zal op veel melkveebedrijven het aandeel grasland toenemen tot 80% van het areaal. Op een studievergadering van de Nederlandse vereniging voor Weide- en Voederbouw in Winterswijk werden nieuwe ontwikkelingen en kansen voor voedergewassen belicht.

Evoluties in voedergewassen

Als we over voedergewassen spreken, denkt iedereen spontaan aan gras en maïs. Dit zijn dan ook de belangrijkste voederteelten in Vlaanderen en Nederland. Figuur 1 (zie p. 28) geeft de evolutie weer van deze teelten in Vlaanderen (bron Landbouwtelling). We zien dat het aandeel maïs over de jaren systematisch is toegenomen ten koste van grasland, zeker in de

.....
Op zoek naar stabiele opbrengst.

jaren 1980. De stijging vlakt de laatste jaren af. In Nederland (bron CBS) is een gelijkaardige evolutie te zien, alleen hier is het aandeel maïs ten opzichte van grasland verhoudingsgewijs met 20% veel lager dan in Vlaanderen. Naast de klassiekers gras en maïs zijn voederbieten en grasklaver de meest toegepaste alternatieve voedergewassen. Maar ook klaver, voedererwten en -bonen of mengteelten met granen en in de toekomst misschien zelfs soja of sorghum kunnen als voedergewas gebruikt worden. Deze teelten waren er jaren geleden ook al en van sommige werd veel verwacht. Maar tot op vandaag blijven deze teelten in verhou-

Tabel 1 Evolutie van het areaal (ha) alternatieve voederteelten in Vlaanderen

- Bron: Landbouwtelling

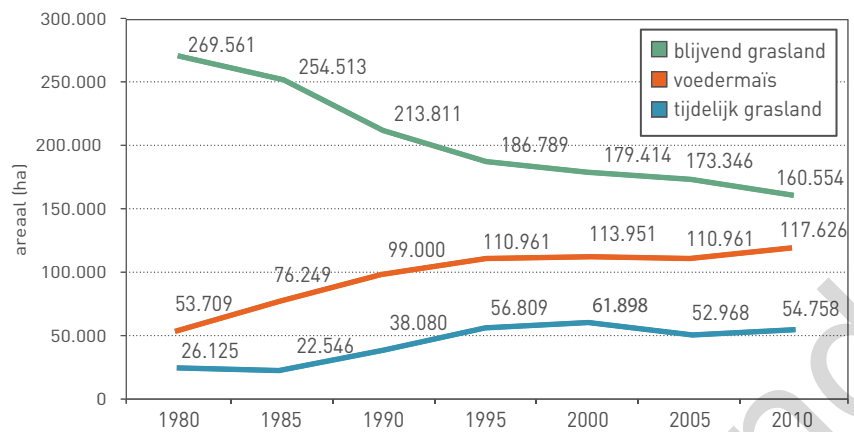
	Voederbieten	Gras-klaver	Luzerne
2009	3.151	7.271	178
2010	2.871	6.859	196
2011	2.611	6.009	175
2012	2.637	7.105	154
2013	2.718	7.702	150
2014	2.873	9.739	168

ding tot gras en maïs marginaal zowel in Vlaanderen als in Nederland. Tabel 1 geeft de evolutie weer van voederbieten, gras-klaver en luzerne in Vlaanderen. Het aandeel voederbieten schommelt rond 3000 ha. In Nederland bedraagt dit slechts 200 à 300 ha. Het aandeel luzerne is marginaal. In Nederland telen vooral akkerbouwers luzerne, zowat 5000 à 6000 ha. Gras-klaver kent een toename rich-

ting 10.000 ha. In Nederland staat naar schatting 100.000 ha gras-klover, 10% van het grasareaal. Ook voedererwten en -bonen zijn met een paar honderd ha in Vlaanderen vooralsnog zeer beperkt. Het grote probleem met deze teelten zijn de variaties in opbrengst.

Praktijkervaringen alternatieve teelten

De vraag is waarom alternatieve voedergrassen of mengteelten marginaal blijven. Bieden ze dan geen voordelen? Jaap Gielen (Countus) en Marjoleine Hanegraaf (NMI) lichtten enkele voordelen en praktijkervaringen toe. In de Flevopolder werd de voorbije jaren binnen het praktijknetwerk Klaver 4 geëxperimenteerd met alternatieve voederteelten. Waar een klassiek grasland (maaien) gemiddeld 13 ton DS opbrengt in de streek, haalde gras-klover 14 à 18 ton DS. De mengteelt van erwten-gerst eind juli geoogst leverde 10 ton DS. Hierna kan er nog perfect gras ingezaaid worden. Akkerbouwers halen met een combinatie gras-luzerne tot 18 ton DS, maar het moet gezegd dat de Flevopolder met zijn kalkrijke bodem en goed doorwortelende structuur ideaal is om luzerne te telen. Combinaties van granen en erwten met een onderzaai van gras gaven beperkte opbrengsten. Ook de combinatie van erwten en gerst gevolgd door maïs was geen overweldigend succes. Vooral de maïs gaf minder opbrengst. Bovendien kunnen deze alternatieve teelten of mengteelten zorgen voor vruchtafwisseling en eventueel positief bijdragen aan de organische stof in de bodem. Deze resultaten geven aan dat alternatieve voeder-

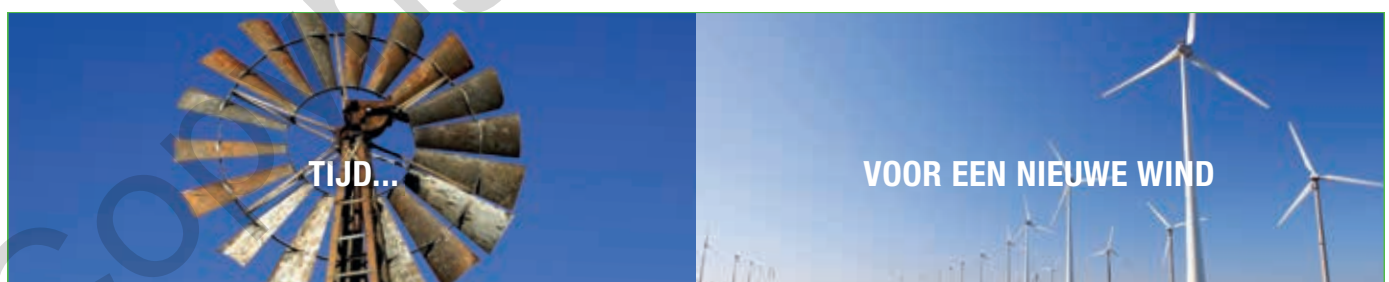
Figuur 1. Evolutie van het areaal gras en maïs in Vlaanderen sinds 1980 - Bron: Landbouwelling

teelten zeker mogelijkheden bieden. Natuurlijk zijn de resultaten plaatsgebonden.

Beleid stuurt, kostprijs bepaalt

Of naast maïs en gras het aandeel alternatieve voedergrassen zal toenemen in de toekomst is maar zeer de vraag. Het GLB stuurt deels in deze richting. Voor de vergroening moet er teeltdiversificatie komen. Vlinderbloemigen zoals klover, luzerne, voedererwten en -bonen zijn dan een optie. Ook via de beheersovereenkomsten (pijler 2) worden deze teelten ondersteund met een bedrag van 450 tot 600 euro/ha. De mogelijkheden in het vergroeningsverhaal liggen er ook in Nederland, zo bleek uit de toelichting van Leo Tjoonk van Agrifirm. Bovendien kunnen deze teelten mee de productiecapaciteit van de grond verhogen. Ook mengteelten van granen en erwten of bonen kunnen hier toe bijdragen. Ook

kunnen ze voor extra aanbreng van eigen eiwitten zorgen. Anderzijds is er de mestwetgeving. Deze stuurt eerder richting gras en maïs, zeker onder derogatievoorwaarden. In Vlaanderen is de combinatie met gras-klover en derogatie momenteel niet mogelijk. In Nederland moet men zelfs op bedrijfsniveau 80% grasaandeel hebben. Al bij al zal het voor elke landbouwer in functie van zijn bedrijfsspecifieke situatie een afweging worden welke teelten hij kan/mag zetten met het oog op een maximale opbrengst. Het beleid stuurt, maar het zullen de landbouwers zijn die beslissen over de toekomst van de alternatieve voedergrassen. ■

PRP TECHNOLOGIES – BIOSTIMULERENDE MIDDELEN VOOR DE LANDBOUW VAN MORGEN

Onze verdelers:

PRP
TECHNOLOGIES
contact@prp-technologies.be